

Effektivare arbetssätt i projekteringsgrupper

Författare: Josefine Olsson

Samordning av projektgrupper kan vara svårt, speciellt i projekteringsfasen där nya grupperingar av deltagare från olika områden sätts ihop och snabbt ska kunna arbeta tillsammans. För att få projektarbetet att fungera effektivare och minimera kvalitetsbristkostnader är det viktigt att ha en genomgång av vad som gått bra respektive dåligt i projektet innan projektgruppen splittras. Denna information behöver sedan spridas till resten av verksamheten på ett strukturerat sätt så att inte bara kunskapen hos projektgruppens konsulter ökar utan hela organisationens. På detta sätt skapas förutsättningar för förbättringar.

De flesta har säkert någon gång i sitt arbete upplevt att det har uppstått förseningar, krävts omarbete eller att arbetet utförts ineffektivt. Detta är bara några exempel på kvalitetsbrister och de kostnader som är kopplade till dessa kvalitetsbrister kallas kvalitetsbristkostnader. Dessa kostnader är svåra att uppmärksamma eftersom kostnaderna inte tydligt kopplas till specifika händelser. Studier visar att omfattningen av påvisade kvalitetsbristkostnader är 10 – 30 % av en verksamhets omsättning. Det finns därmed stora möjligheter till effektiviseringar. För att minska kvalitetsbristkostnader krävs det att man försöker identifiera var de finns, vad som ligger bakom att de uppstår och sedan återför den kunskapen tillbaka in i verksamheten så att man kan undvika att göra samma misstag i nästa projekt.

Projekteringsfasen i byggprocessen och samordningen av konsulter är något som tidigare inte har haft ett lika stort fokus som produktionsfasen när det gäller att hitta effektivare lösningar. Genom att titta närmare på två olika former av samordning i projekteringsfasen av byggprojekt har studien gett en större förståelse för hur upplevelsen av kvalitetsbristkostnader är och vilken erfarenhetsåterföring som görs för att förbättra samordningen så att kvalitetsbristkostnaderna minskar och effektiviteten ökar. En större förståelse och kunskap om samordning och kvalitetsbristkostnader är viktig för att detta ska kunna förbättras. Om de medarbetare som arbetar i projekt varje dag inte har fått utbildning och kunskap kring kvalitetsbristkostnader så är det svårt att få de positiva resultat som en medvetenhet kring detta kan skapa. Beroende på varje individuellt projekts behov av samordning utifrån dess storlek, komplexitet, vilka möjligheter som finns gällande gemensamma lokaler och var de i projektgruppen har sin ordinarie arbetsplats så skiljer sig den form av samordning som är lämpligast. Dessutom handlar

projektgrupper om människor och alla är olika och föredrar olika sätt att arbeta. Ett av de största områdena som pekades ut var att när man inte längre arbetade vid sin ordinarie arbetsplats så var arbetsmiljön sämre. Detta är något som också är viktigt att ta hänsyn till. Genom att projekteringsgruppers arbete effektiviseras finns möjligheter att spara stora summor i ett projekt.

När man ska beskriva hur man arbetar på ett effektivt sätt så är förseningar och omarbete något som man vill minimera, men att dessa faller under kvalitetsbristkostnader är inte välkänt. Kvalitetsbristkostnader är dessutom något som väldigt få känner till, förutom de som aktivt arbetar med samordning enligt studien. Medvetenheten kring begreppet kvalitetsbristkostnader är därmed inte så stor och kan, i något fall, förväxlas med att det betyder att kvalitet kostar, när det egentligen är då kvaliteten brister som det kostar. Det är därmed svårt att upptäcka vid vilken form av samordning som det uppstår flest kvalitetsbristkostnader eftersom medarbetarna inte är medvetna om vad det faktiskt är. Det är dessutom svårt att förbättra om det inte finns en väl utformad process för erfarenhetsåterföring. Studien visade att den erfarenhetsåterföring som sker främst är individuell och trots att det finns stora möjligheter att genomföra detta gemensamt är det inte alltid något som prioriteras. Genom studien har kunskapsluckor och möjliga processförbättringar kunnat upptäckas och uppmärksammas.

Med utgångspunkt i teorier kring hur grupper och kommunikation i grupper fungerar, kvalitetsbristkostnader och erfarenhetsåterföring genomfördes sex stycken intervjuer av konsulter i en projekteringsgrupp, både personer som jobbar med samordning och personer som inte aktivt jobbar med samordning. Studien undersöker två olika former av samordning:

1. Konsulterna i en projekteringsgrupp sitter på sina ordinarie arbetsplatser och förflyttar sig till ett mötesrum när projekteringsgruppen har möten, detta på en regelbunden basis.
2. Konsulterna förflyttar sig från sin ordinarie arbetsplats för att tillsammans med resterande i projekteringsgruppen ha en gemensam arbetsplats under projektets gång.

Innan intervjuerna genomfördes i ett projekt som använde sig av den andra formen av samordning så gjordes en förstudie i form av mötesobservationer i den första formen av samordning. För att undersöka hur de olika formerna av samordning upplevs, om det finns någon medvetenhet kring kvalitetsbristkostnader och hur erfarenhetsåterföringen kring dessa ämnen fungerar så handlade intervjufrågorna övergripande om samordning, kvalitetsbristkostnader och erfarenhetsåterföring. För att undersöka om dessa ämnen upplevs av konsulterna på det sätt som företagets interna dokument avser gjordes även en

dokumentstudie. Den existerande teorin kring dessa ämnen har tillsammans med empirin analyserats för att resultera i studiens slutsats.

Populärvetenskaplig sammanfattning av examensarbete i Byggproduktion, LTH, Lunds Universitet.

Examensarbete: Samordning av konsulter i projekteringsfasen – En kvalitativ studie kring samordning med avseende på kvalitetsbristkostnader och erfarenhetsåterföring.